

Memòria de cooperació 2004-2005

Índex

Presentació	3
Missió	4
Equip	5
Visió i activitat	5
Memòria d'activitat	11
Formació	11
Transferència tecnològica	14
Programa de voluntariat	15
Activitat acadèmica	16
Sensibilització	16
Difusió i recerca	17
Resum en xifres	18
Memòria econòmica	19
Pressupost 2005	20
Valoració de l'activitat	22

Presentació

Per segon any consecutiu es publica la memòria de cooperació de la Universitat Oberta de Catalunya, cosa que mostra el manteniment del compromís de la institució amb la cooperació en el desenvolupament i la solidaritat.

El curs anterior es començava una nova etapa amb l'objectiu d'aconseguir integrar més la cooperació en la línia estratègica i en la vida diària de la UOC. La inclusió del web del programa al portal de la UOC –accessible des de l'adreça– és tan sols una faceta del compliment d'aquest repte.

A més, gràcies al fet de posar els recursos, el coneixement i la tecnologia de la Universitat al servei de la cooperació, el programa ha consolidat totes les línies de treball.

En la **línia formativa** aquest any acadèmic es pot destacar l'increment de l'oferta en cooperació de la UOC i la posada en marxa del projecte d'innovació metodològica *E-learning* solidari, per a adaptar el model de formació virtual de la UOC a les necessitats del tercer sector i a la capacitat d'ONG i d'entitats sense finalitat de lucre per a la formació en línia i en noves tecnologies.

En l'àmbit de la **transferència de tecnologia** s'ha consolidat el servei de campus ONG, que permet que les entitats disposin d'un espai dins del Campus Virtual. S'han acollit a aquesta iniciativa entitats com Creu Roja Espanyola o Unicef.

En el seu paper d'**agent de sensibilització** s'emmarca la campanya Apadrina Nicaragua i les de solidaritat amb el sud-est asiàtic, l'èxit de les quals demostra el compromís ètic amb la societat de la nostra comunitat universitària.

A aquesta comunitat volem agrair, a més a més de la participació solidària, la implicació creixent en el **programa de voluntariat** i en l'activitat acadèmica vinculada a la cooperació. Per això, entre els objectius del curs 2005-2006 preval el d'acostar-se més a la comunitat UOC, sense la qual aquest projecte no tindria sentit ni futur.

Ismael Peña López

Director de UOC Cooperació

Missió

Mitjançant el programa de cooperació en el desenvolupament, la Universitat Oberta de Catalunya vehicula el seu paper d'agent de cooperació segons el principi de compromís ètic amb la societat.

UOC Cooperació té com a propòsit facilitar l'expertesa de la UOC als projectes i les iniciatives de cooperació, aportant-hi el coneixement, la tecnologia, l'habilitat i el treball voluntari dels membres de la seva comunitat.

Els objectius són:

- Impulsar iniciatives de formació virtual en el servei de la cooperació i per a aquest servei.
- Facilitar el treball en xarxa a les entitats i els projectes de cooperació.
- Promoure el voluntariat virtual universitari.
- Fomentar els valors de solidaritat, d'una manera especial entre la comunitat universitària.
- Potenciar l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) com a eines de desenvolupament.

Per tal d'assolir els objectius estableix les següents línies d'activitat:

Formació en línia

- Amplia l'oferta formativa de la UOC en cooperació.
- Capacita en línia les ONG en l'aplicació de les TIC i la formació en línia a la seva tasca.
- Impulsa i dona suport a projectes d'aprenentatge virtual per al desenvolupament.

Transferència tecnològica i d'expertesa

- Subministra un espai al Campus Virtual de la UOC, i també l'assessorament i la formació per a treballar-hi en les entitats i els projectes solidaris.

Voluntariat

- Coordina el programa de voluntariat virtual de la Universitat.

Sensibilització

- Duu a terme campanyes i accions de sensibilització i hi dona suport.

Difusió i recerca

- Promou la difusió del coneixement en l'ús de les TIC com a eines de desenvolupament.

Equip

Depenent del Vicerectorat de Relacions Institucionals i Política Cultural, l'equip de l'àrea de cooperació de la UOC treballa amb l'ajut dels diferents professionals que integren els grups organitzatius i docents de la Universitat Oberta de Catalunya i dels voluntaris de la comunitat UOC.

Ismael Peña López

Director

Hanne Engelstad

Coordinadora de projectes i voluntariat

Yolanda Franco Bonilla

Responsable d'Internet i comunicació

Remei Camps Ferrer

Assessora pedagògica

Mònica Choclán Jiménez

Tècnica de Campus Virtual

Visió i activitat

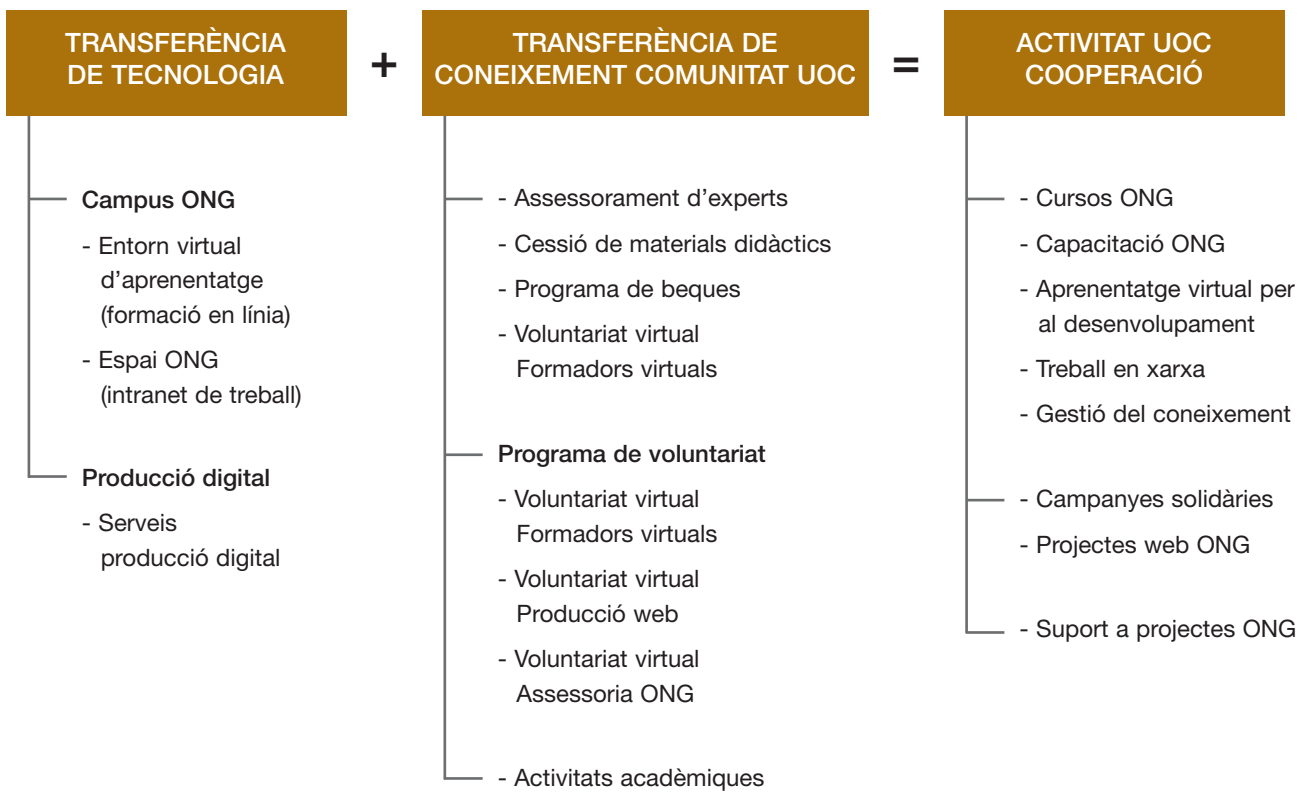
Amb la visió que les tecnologies de la informació i la comunicació són una oportunitat per a la cooperació en el desenvolupament, l'activitat de UOC Cooperació es basa en la transferència de tecnologia, expertesa i coneixement de la Universitat a les institucions, les iniciatives i els projectes de desenvolupament.

La transferència de tecnologia es materialitza en la cessió d'un campus ONG –un espai dins del Campus Virtual de la UOC– a les ONG i entitats sense finalitat de lucre i als projectes vinculats als àmbits de la cooperació i la solidaritat.

La participació en aquest programa els permet:

- Integrar-se a la comunitat UOC i gaudir dels seus serveis i avantatges.
- Disposar d'un entorn virtual d'aprenentatge (EVA) per a desenvolupar formació en línia.
- Treballar en xarxa, gràcies a una intranet, un espai propi de treball dins del Campus Virtual.
- Col·laborar en el programa de voluntariat i participar en l'activitat acadèmica.
- Rebre formació i assessorament sobre l'estructura i els requisits dels cursos.
- Gaudir de l'oferta de capacitació per a ONG desenvolupada per l'equip de voluntaris virtuals de la UOC o per l'equip pedagògic de la Universitat.
- Beneficiar-se del programa de beques de UOC Cooperació.

És a dir, la transferència tecnològica és la base que permet la transferència d'expertesa i de coneixement. Aquesta habilitat de la Universitat no es troba tan sols en el coneixement explícit (materials didàctics, metodologia pedagògica), sinó que rau, fonamentalment, en les persones que integren la comunitat universitària en la comunitat UOC. Aquesta transferència es materialitza, doncs, mitjançant la cessió de materials didàctics, l'assessorament d'experts, el programa de beques, les activitats acadèmiques i el programa de voluntariat.

Segons aquest esquema, l'activitat de UOC Cooperació es desenvolupa entorn de dos eixos: la formació en línia i les intranets de treball.

Formació en línia

Les institucions que treballen per la cooperació en el desenvolupament i la solidaritat, per les seves especials característiques, poden trobar en la formació en línia un gran aliat, tant per a la formació interna com per a la sensibilització o la capacització per al desenvolupament.

La formació en línia els permet, a més de l'aprenentatge sense limitacions de temps ni espai, la reducció de costos en infraestructures i desplaçaments, i en economies d'escala. Tot això fa viable la participació en accions formatives a persones que, d'altra manera, en quedarien excloses i fa sostenible la formació a mitjà i llarg termini per a un gran nombre de destinataris. Això és especialment interessant per a comunitats rurals i organitzacions humanitàries amb una àmplia xarxa de seus, subseus i expatriats.

D'altra banda, la flexibilitat de les accions formatives en línia facilita l'adaptació de la formació als destinataris i a les seves necessitats i afavoreix el respecte a les cultures i les problemàtiques locals. A més, permet la retroalimentació del procés d'aprenentatge, formant formadors que reinvertiran el coneixement en la comunitat local.

UOC Cooperació recull i administra el coneixement generat per la UOC en matèria d'ensenyament en línia per tal de posar-lo al servei de la cooperació, el desenvolupament i la solidaritat, mitjançant tres línies de treball:

- Formació en cooperació.
  - Àrea de cooperació de Formació de Postgrau.
  - Cursos ONG. Cursos propis de les ONG de formació interna i de sensibilització.
- Capacitació ONG. Cursos de formació del personal de gestió i voluntari de les ONG en noves tecnologies i formació en línia.
- Aprenentatge virtual per al desenvolupament. Projectes de formació en línia per al desenvolupament.

Cursos ONG i Capacitació ONG són part fonamental de l'activitat del programa de cooperació de la Universitat, que els fa possibles mitjançant els programes de transferència tecnològica (campus ONG) i de voluntariat virtual.

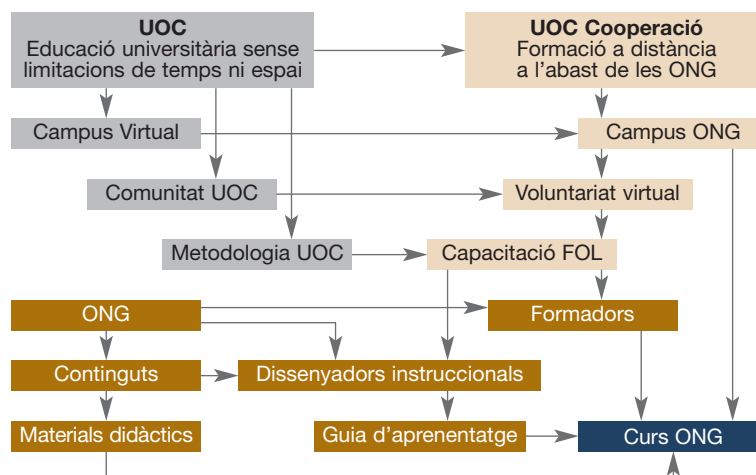
La base d'aquest programa és la metodologia UOC, un mètode fonamentat en el constructivisme, en què l'aprenentatge està centrat en l'estudiant i en el treball col·laboratiu, en què el formador passa de ser un transmissor de la informació a un facilitador de l'aprenentatge. En aquest model un curs en línia s'estructura entorn de quatre eixos -entorn virtual d'aprenentatge (EVA), material didàctic, guia d'aprenentatge i acció docent-, desenvolupats per diferents agents -gestors i administradors de l'EVA, autors i dissenyadors dels materials didàctics, dissenyadors instruccionals de la guia d'aprenentatge i coordinadors, formadors i tutors per a desenvolupar l'acció docent- els rols dels quals poden ser exercits per una mateixa persona.

Autors	Dissenyadors	Dissenyador instruccional (pedagog)		
Material didàctic (continguts/objectes d'aprenentatge)		Guia d'aprenentatge (objectius, temporalització i activitats)		
Entorn virtual d'aprenentatge (EVA)		Acció docent		
Gestió acadèmica i manteniment		Coordinadors	Formadors	Tutors

A excepció del manteniment de l'EVA, que forma part de la transferència tecnològica de la UOC, la resta d'elements són responsabilitat de l'entitat promotora del curs, que, gràcies al programa de Capacitació ONG, rep formació, assessorament i acompanyament en cada una de les fases.

Dins del programa Capacitació ONG s'ha creat una línia especialitzada en formació en línia (Capacitació FOL), que inclou temes directament vinculats amb el model UOC i la formació en línia, des de com es pot aprendre en la virtualitat fins a com es poden dissenyar accions formatives. Els coordinadors, formadors i dissenyadors instruccionals d'aquests cursos són voluntaris de la comunitat UOC.

El següent esquema vol ser una síntesi de com la UOC ajuda les ONG a desenvolupar accions formatives en línia:

Intranet de treball

Les intranets -una intranet és una xarxa local que utilitza les eines d'Internet i que es configura com un espai propi de treball d'una entitat- han demostrat que són una eina útil per a la gestió eficaç de les organitzacions. Els avantatges d'utilitzar-les prenen encara més força en les entitats sense finalitat de lucre i les ONG.

La implementació d'una intranet possibilita el treball asincrònic i el voluntariat virtual en aquestes institucions que, normalment, tenen una estructura organitzativa descentralitzada, col·laboradors en zones geogràficament disperses o voluntaris amb dedicació parcial que no coincideixen físicament. Aquesta plataforma també els permet mantenir i difondre, dins de l'entitat, el coneixement i les bones pràctiques generades, un fet especialment important quan es produeix una alta rotació dels recursos humans.

El coneixement és part fonamental de la cadena de valors de les ONG, clau per a la realització de campanyes, la captació de fons i la consecució dels objectius. És important transmetre un missatge coherent cap a l'exterior, alhora que cal mantenir informats els socis, els membres, els simpatitzants, els donants, etc. Les eines de comunicació que proveeixen les intranets permeten un canal únic de comunicació, faciliten el debat, l'accés i la publicació d'informació, i així contribueixen a la creació del sentiment de pertinença a una comunitat.

Un denominador comú en les entitats sense finalitat de lucre és la falta de recursos. L'ús d'aquesta eina permet la reducció de costos d'impressió de documentació, d'enviament per correu postal, de desplaçaments i d'infraestructures. També creix la necessitat d'una transparència en la gestió, especialment en l'econòmica, més fàcilment assolible si hi ha processos estandaritzats, facilitats per l'ús d'aplicacions en línia.

Així, aquest espai de treball els permetrà:

- Treball en xarxa: gestió de l'entitat i dels projectes per mitjà de la xarxa, sense limitacions de temps ni d'espai.
- Gestió del coneixement: sistematització, compartició i difusió del coneixement.
- Comunicació en xarxa: comunicació, diàleg i debat.

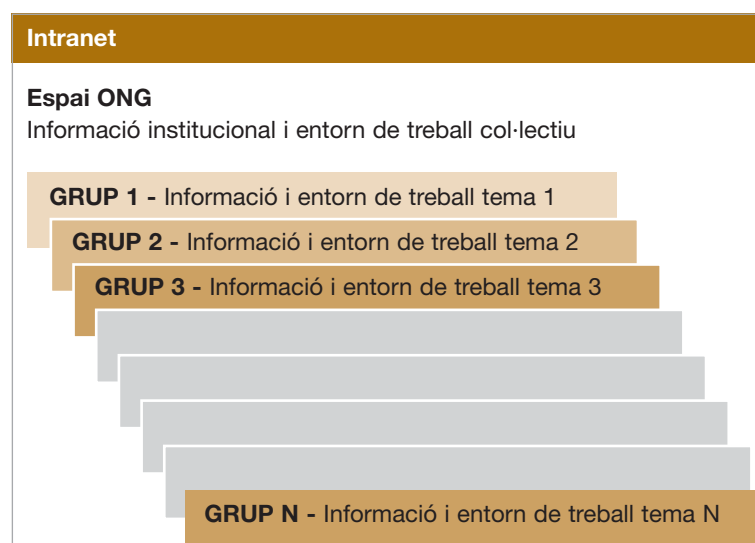

Les entitats que gaudeixen del servei de campus ONG poden construir la intranet pròpia dins del Campus Virtual de la UOC. La intranet es compon de dues parts:

Espai ONG. Un lloc de trobada compartit entre tots els membres de l'entitat que serveix de base d'operacions. Aquest espai es compon de diversos mòduls (pàgines web, espais de comunicació i calendari) configurables segons les necessitats de l'entitat.

Grups de treball. Comunitats reduïdes on es treballen temes o projectes concrets de l'entitat i als quals només tenen accés les persones que els responsables de cada grup decideixin donar d'alta. És una eina essencial per al treball en xarxa que facilita les sinergies dins de la mateixa organització o entre les organitzacions membres de la comunitat de UOC Cooperació.

La complexitat de l'espai ONG i la quantitat de grups dependrà de les necessitats de cada entitat.

Memòria d'activitat

FORMACIÓ

Formació en cooperació

Formació de Postgrau

Durant el curs acadèmic 2004-2005 l'oferta de Formació de Postgrau es va ampliar amb un postgrau i tres cursos d'especialització.

Creu Roja

- Postgrau en Gestió del cicle de projectes de cooperació internacional
- Curs d'especialització de Tècnic en planificació de projectes de desenvolupament
- Curs d'especialització de Tècnic en gestió de projectes de desenvolupament
- Curs d'especialització de Tècnic en avaluació de projectes de desenvolupament

Enginyeria sense Fronteres

- Postgrau de Tecnologies per al desenvolupament humà.
- Curs d'especialització d'Aplicacions d'enginyeria per al desenvolupament humà.

Cursos ONG

Les entitats sense finalitat de lucre que disposen d'un espai al Campus Virtual de la UOC desenvolupen i ofereixen -emprant la plataforma, l'assessorament i la capacitat de què els proveeix-cursos en les matèries que els són pròpies. El curs 2004-2005 es van fer els cursos següents:

Creu Roja Espanyola

- Curs a distància de Formació bàsica en cooperació internacional (1 edició)
- Curs a distància de Primers auxilis (4 edicions)

Enginyeria sense Fronteres

- Curs bàsic de voluntariat i cooperació per al desenvolupament humà (1 edició)

Capacitació ONG

Oferta formativa

S'adreça a capacitar per a l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació els col·laboradors, el personal de gestió i els voluntaris de les ONG. Els cursos que la integren compten amb la col·laboració dels estudis de Graduat Multimèdia i de Formació de Postgrau, que han cedit materials, i amb el suport de voluntaris de la comunitat UOC altament qualificats, que són els qui els imparteixen, i, en alguns casos, també n'han desenvolupat els materials didàctics.

Al llarg del curs 2004-2005 s'han impartit els cursos següents:

Curs	Entitat o projecte beneficiari	Núm. de beneficiaris
Formació de formadors	Familias Unidas	21
	Movimiento por la Paz, el Desarrollo y la Libertad (MPLD)	6
	Creu Roja Espanyola	36
	Enginyeria sense Fronteres	1
Taller de l'ús del Campus Virtual	Grups Associats pel Treball Sociocultural (GATS)	16
PowerPoint	Creu Roja Espanyola	23
Flash	Unicef	5
	Creu Roja Espanyola	8
	Amnistia Internacional	3
Total beneficiaris		119

Programa de beques

En línia amb la capacitació de les ONG, s'ha consolidat el programa de beques, de les quals s'han beneficiat les entitats següents:

Curs	Entitat	Beca	Núm. de beneficiaris
Formació de Postgrau			
Postgrau d'Enginyeria i tecnologia per al desenvolupament humà	Enginyeria sense Fronteres	36%	16
Postgrau de Gestió del cicle de projectes de cooperació internacional	Creu Roja Espanyola	50%	10
Curs d'especialització. Aplicacions d'enginyeria per al desenvolupament humà	Enginyeria sense Fronteres	41%	1
Cursos d'hivern			
Comunicar per a triomfar	Programa de voluntariat	100%	1
Lideratge i delegació. Estils de direcció	Programa de voluntariat	100%	1
Creació i publicació de llocs web	Programa de voluntariat	100%	1
Dieta mediterrània: menjar bé i conservar-se sa	Programa de voluntariat	100%	1
Estratègies pedagògiques per a la reducció de la conflictivitat	Programa de voluntariat	100%	1
<i>Business intelligence</i> . Sistemes i eines de suport a la decisió	Programa de voluntariat	100%	1
Universitat Oberta d'Estiu			
PowerPoint bàsic	ADANE	100%	1
Excel avançat	ESF	100%	1
La gestió positiva del conflicte en les organitzacions	CRE	100%	1
La violència en la joventut: una aproximació psicosocial	CRE, ADANE	100%	2
Nutrició i salut: l'alimentació com a medicina	CRE	100%	2
Comunicar per a triomfar	ADANE, Unicef	100%	2
Access bàsic	Unicef	100%	2
Prensa a la Xina: entre la llibertat i la repressió	ESF	100%	1
Total beneficiaris			45

TRANSFERÈNCIA TECNOLÒGICA

Campus ONG

La UOC ofereix un espai dins del Campus Virtual a entitats, xarxes i projectes vinculats als àmbits de la cooperació i la solidaritat que els permet, a més d'integrar-se a la comunitat UOC i gaudir dels serveis i els avantatges, disposar d'un entorn virtual d'aprenentatge (EVA) i d'un intranet de treball (espai ONG).

Amb aquesta línia de treball s'han dut a terme les activitats següents:

Entitats

Creu Roja Espanyola

[Intranet] S'ha creat la intranet de formadors de la Creu Roja Espanyola, que s'utilitza per a desenvolupar accions formatives. Aquest espai és independent de l'espai ONG i de l'entorn virtual d'aprenentatge de què disposa l'entitat.

Unicef - Comitè Espanyol

[Espai ONG] S'ha creat la intranet de l'entitat amb l'objectiu de fer accessible el coneixement de l'organització a tots els seus membres, professionals i voluntaris, de l'oficina central i dels comitès autonòmics.

GATS (Grups Associats pel Treball Sociocultural)

[Espai ONG] Aquesta entitat vol elaborar un projecte associatiu que plantegi reflexions i propostes per a la transformació social. L'espai ONG li permet coordinar diferents grups de treball.

CEIBA (Centro de Estudios Internacionales de Biología y Antropología)

[Espai ONG] Integrada per estudiosos de les realitats culturals de l'Àfrica central, aquesta entitat fa servir les eines de l'espai ONG per a la creació d'un laboratori de recursos orals de les cultures de Guinea Equatorial.

ADANE (Amics per al Desenvolupament de l'Àfrica Negra)

[Espai ONG] Aquesta ONG col·labora en projectes de desenvolupament al continent africà, donant suport a entitats i projectes locals. Gràcies a l'espai ONG treballa en línia amb les contraparts i el personal en el terreny.

LIMES, espais per a la investigació acció

[Espai ONG] La missió d'aquesta associació és la promoció de l'acció, la investigació i els estudis sobre la desigualtat social i l'ús de les noves tecnologies com a eina de mobilització social. Fa servir les eines de l'espai ONG per a aconseguir els seus objectius.

Foto de Juan Carlos Tomasi, cedida per Metges Sense Fronteres

PROGRAMA DE VOLUNTARIAT

Aquest programa s'adreça a la comunitat UOC (graduats, estudiants, personal de gestió i docent) i vol possibilitar que posin el seu coneixement expert a l'abast de les organitzacions i els projectes que treballen en els àmbits de la solidaritat, la cooperació i el desenvolupament. Hi ha tres equips de voluntaris virtuals:

Equip de formadors virtuals

Integrat per membres de la comunitat UOC experts en diverses àrees de coneixement i amb experiència en formació virtual, l'equip fa possibles l'oferta formativa de capacitació per a ONG i projectes d'aprenentatge virtual per al desenvolupament (20 voluntaris).

Equip de producció multimèdia

L'objectiu d'aquest equip és el desenvolupament de projectes web per a les ONG i projectes solidaris. En aquest curs es va començar el projecte Disseny de la campanya Magoine.org.

Disseny de la campanya Magoine.org

Elaboració del web de la campanya de sensibilització i de captació de fons per a la construcció d'una escola a Magoine (Moçambic) per a l'ONG ADANE (4 voluntaris)

Equip d'assessoria ONG

Aquests voluntaris assessoren les ONG en les matèries vinculades als estudis que cursen a la UOC.

- Assessorament d'ofimàtica per a SURT (Associació de Dones per a la Reinserció Laboral)
- Assessorament sobre ofimàtica per als formadors d'un curs d'alfabetització digital de l'entitat SURT (2 voluntaris)

En reconeixement de la tasca feta pels voluntaris de la comunitat UOC es va organitzar la **segona trobada de voluntaris**, a la qual van assistir el rector de la UOC, Gabriel Ferraté; el vicerector de Cultura, Joan Fuster, i el director del programa de cooperació, Ismael Peña, els quals van fer lliurament dels certificats de voluntariat als més de trenta voluntaris virtuals que van participar en l'acte.

ACTIVITAT ACADÈMICA

UOC Cooperació vol donar als estudiants de la Universitat l'oportunitat de centrar part de la seva activitat acadèmica en els àmbits de la cooperació en el desenvolupament i la solidaritat. Per això, juntament amb els estudis de la UOC, promou la realització dels pràcticums següents i hi dona suport.

Pràcticums

Pla de màrqueting de Justícia i Pau

Anàlisi intern de la institució Justícia i Pau i del sector de les entitats no lucratives a Catalunya. Estudis d'Economia i Empresa

Estudiants: Roger Segura Vinyoles i Ana Barrera Eyerbe

Model pedagògic d'un programa d'aprenentatge virtual solidari: la tutoria

Adaptació del model pedagògic de la UOC a programes de cooperació en el desenvolupament i de formació d'ONG, ajustant-lo a les necessitats específiques dels destinataris. Aquest pràcticum revisa la funció tutorial.

Estudis de Psicopedagogia

Estudiants: Judith Bonfill Albiol i Núria Gómez Martínez

SENSIBILITZACIÓ

D'acord amb els objectius de fomentar els valors solidaris i sensibilitzar la comunitat UOC, promou campanyes solidàries i hi dona suport. Durant aquest curs acadèmic cal destacar l'èxit de la campanya de Nadal de la UOC.

Apadrina Nicaragua

Aquesta iniciativa de la UOC, de suport als projectes educatius de les ONG Familias Unidas i Dianova International, ha aconseguit 67 apadrinaments i ha recollit 2.100 euros. El web es mantindrà com a eina de sensibilització i de captació de Familias Unidas i Dianova International.

Campanya Catalunya amb Centreamèrica

La UOC col·labora amb el projecte del Comitè Óscar Romero Tarragona-Reus organitzant l'exposició de fotografies de Guatemala, Nicaragua i el Salvador "Ahorita", del fotògraf Pau Gavalrà, a la trobada d'inici i als centres de suport de la UOC de Sabadell, Barcelona, Salt i Tortosa.

Campanya de solidaritat amb el sud-est asiàtic

Aquesta campanya convida a col·laborar amb les entitats vinculades a la UOC i que porten a terme accions en el camp de l'ajuda humanitària a la zona afectada pel tsunami. La Biblioteca Virtual de la UOC va fer el recull d'actualitat.

A més, s'han organitzat els actes següents:

Xerrada “Després del tsunami: reconstruint el futur”

A càrrec de Creu Roja Espanyola
Trobada d'inici, UAB [26/02/2005]

Monogràfic sobre Nicaragua

Trobada de síntesi [22/12/2004]
Conferència “Ser niño en Nicaragua”, en col·laboració amb Famílies Unidas/estand de comerç just del Comitè Óscar Romero Tarragona-Reus/exposició fotogràfica “Ahorita”
Cine fòrum sobre la infància a Nicaragua

Congrés sobre la Reforma del Sistema d'Institucions Internacionals

A càrrec del Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil Trobada d'inici [18/09/2004]

Xerrada “Viatges solidaris”

A càrrec del Servei Civil Internacional
Trobada de síntesi [04/06/2005]

DIFUSIÓ I RECERCA

Amb la missió de difondre l'ús de les TIC en la cooperació ha tret publicacions i ha participat en diferents actes.

Publicacions

“Internet, un dret fonamental?” (part 1)
Ismael Peña (UOC)

“Internet, un dret fonamental?” (part 2)
Ismael Peña (UOC)
<http://www.lamalla.net/canal/digitalia/reflexions/article.asp?id=171650tml>

“Voluntariado virtual para el e-learning solidario”
Ismael Peña (UOC)

Innovació i investigació

Aprenentatge virtual per al desenvolupament

Projecte d'innovació per a adaptar el model d'ensenyament virtual de la UOC a les necessitats del tercer sector, amb una formalització dels procediments i l'elaboració de guies i manuals per a posar en marxa projectes de formació virtual per al desenvolupament

Jornades i congressos

IV Congrés Tecnologia per al Desenvolupament Humà

Agència Espanyola de Cooperación Internacional a Madrid
[25-26/11/2004]

Taller Herramientas de gestión para organizaciones

Jornades Net.es3

Palau de Congressos de Madrid [13-14/10/2004]

Presentació del programa de voluntariat de la UOC

Segones Jornades Internet i Solidaritat

Fundació Un Sol Món, de Caixa Catalunya. Barcelona
[07-08/06/2005]

Moderació de la taula rodona "L'accés a les TIC: un dret humà fonamental?"

Jornades sobre Participació Social i Noves Tecnologies

Universitat d'Almeria [6-7/05/2005]

Taller Formación virtual, gestión y trabajo en red de las ONG:
Campus for Peace

Congrés Internacional de Voluntariat i Noves Tecnologies

Palau de Congressos i Exposicions de Galícia, Santiago de Compostel·la [7-9/04/2005]

Sessió plenària "Voluntariado virtual"

Taller Voluntariado virtual para *e-learning* solidario

Presentació dels projectes de la Fundació Sabadell Solidari

Xerrada sobre noves tecnologies i cooperació

Ajuntament de Sabadell [23/05/2005]

RESUM EN XIFRES

En data de 31 de juliol de 2005, les entitats, voluntaris i usuaris que participen en algun servei de UOC Cooperació són els següents:

Entitats	
Entitats campus ONG	17
Entitats col·laboradores	8
Total	25
Voluntaris	27
Usuaris plataforma	2.200

Memòria econòmica

La UOC ha volgut incorporar l'esperit de la missió del programa de cooperació en el disseny organitzatiu i financer del departament que se n'ocupa. El seu compromís és posar els recursos de què disposa, el coneixement i la tecnologia al servei de la cooperació. Així, la UOC hi dedica aproximadament un 0,7% dels recursos, percentatge que es destina a l'equip del departament de cooperació.¹ Aquesta és la xifra que apareix en l'epígraf d'ingressos com a Participació del pressupost de la FUOC. No obstant això, el fet de posar tota l'organització i els recursos al servei d'aquest equip fa que es pugui parlar d'un 1% destinat a solidaritat.

Per al funcionament del programa de cooperació s'aplica un model de sostenibilitat econòmica en la qual la Universitat garanteix l'estructura i aquesta ha de generar el màxim d'activitat d'un pressupost equilibrat; és a dir, les despeses corrents que generen els projectes en els quals es participa han de tenir un ingrés per a cobrir-les.

Des d'aquest plantejament, és important fer una lectura del pressupost que indiqui quina és l'activitat que genera aquesta infraestructura. La major part de l'activitat del programa de cooperació de la UOC són serveis a la comunitat solidària que difícilment passen per un balanç econòmic: cursos gratuïts per a les ONG, cessió de tecnologia i continguts, treball voluntari, etc.

Per això, en el pressupost següent, s'ha fet una estimació de la valoració de l'activitat, que, per tant, conté biaixos i imprecisions. El seu esperit, però, no és tant donar una xifra exacta, sinó una idea de la magnitud de la feina feta.

1 Aquesta és la xifra que apareix en l'epígraf d'ingressos com a Participació del pressupost de la FUOC.

PRESSUPOST 2005

PRESSUPOST DE 2005 - INGRESSOS

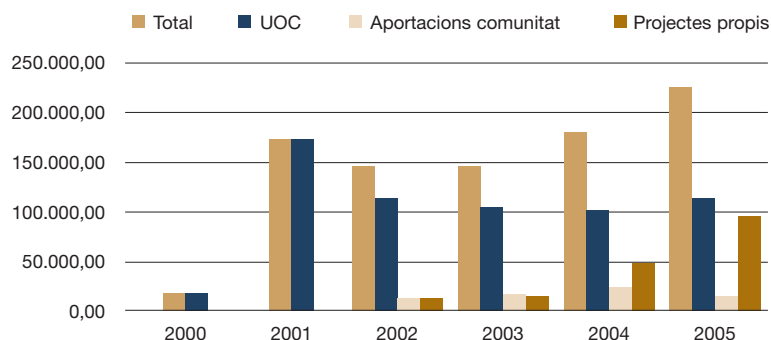
PARTICIPACIÓ DEL PRESSUPOST FUOC	
Directes per personal	118.893,66
TOTAL CAPÍTOL	118.893,66
FINANÇAMENT PROPI	
INGRESSOS PER CURSOS I PROJECTES	
Cursos ordinaris	841,50
Projectes	17.083,33
TOTAL CAPÍTOL	136.818,49
FINANÇAMENT ALIÈ	
APORTACIONS DE PARTICULARS	
Comunitat UOC	16.906,60
Altres	0,00
PATROCINIS	
Ens privats	0,00
SUBVENCIONS	
Administració pública	50.500,00
TOTAL CAPÍTOL	67.406,60
Romanent d'exercicis anteriors	24.593,00
TOTAL INGRESSOS	228.818,09

PRESSUPOST DE 2005 - DESPESES

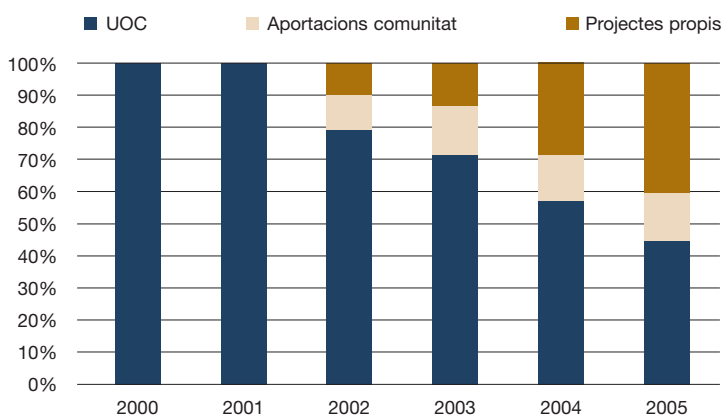
REMUNERACIONS DEL PERSONAL	
Personal UOC	118.893,66
TOTAL CAPÍTOL	118.893,66
ALTRES DESPESES	
Altres despeses	23.926,00
Bestretes i dietes	910,97
Viatges i desplaçaments	9.523,44
ALTRES SERVEIS	
Serveis lingüístics	2.803,20
Serveis de producció digital	9.459,80
Externs	24.600,00
Serveis d'impressió gràfica	925,70
Serveis informàtics	17.600,00
TOTAL CAPÍTOL	89.749,11
Fons de cooperació	20.175,32
TOTAL DESPESES	228.818,09

A grans trets, podem veure que el pressupost de cooperació, després d'un primer any 2001 de definició, s'ha anat incrementant, ha romàs constant el compromís de la UOC i s'ha aconseguit més finançament per a projectes i més participació de la comunitat UOC, essent l'objectiu una major paritat en l'origen de les fonts d'ingressos.²

Variació del pressupost per origen

Distribució del pressupost per origen

2 Els valors de l'exercici 2005 són totalment aproximats i poden variar substancialment en el moment del tancament. El motiu d'inclusió és eminentment il·lustratiu de la tendència que sembla que s'ha establert en els darrers quatre anys.

VALORACIÓ DE L'ACTIVITAT

Per a fer la valoració de l'activitat del programa de cooperació de la UOC, hem utilitzat els criteris següents:

- **Formació.** Els cursos s'han comptabilitzat a 75 euros cada crèdit, tenint com a base que en molts casos tenen un nivell similar al d'una formació de postgrau, però fent-ne una correcció a la baixa per a compensar la no-obtenció d'un títol oficial, el diferent programa acadèmic, etc.

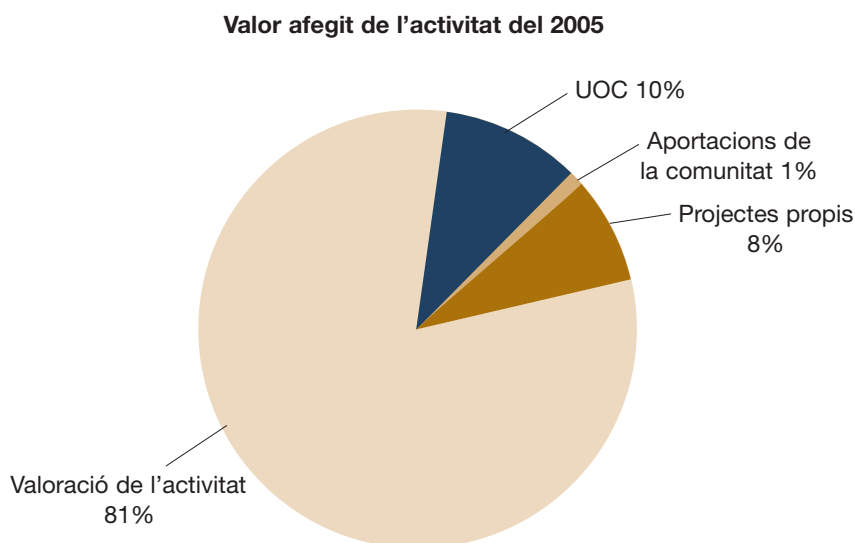
El curs 2004-2005 es va fer la matrícula de 2.850 crèdits, aproximadament.

- **Beques.** El valor aproximat de les beques concedides el curs 2004-2005 és de 10.000 euros.

- **Plataforma.** S'ha estimat un cost de 15 euros per usuari/mes, amb la qual cosa un usuari té un cost de 180 euros l'any. Malgrat que es va acabar el curs amb 2.578 usuaris, hem fet una estimació sobre 2.000 per a ponderar-ne el ritme d'incorporació a la plataforma.

Entenem que la diferència entre el cost i la valoració dels serveis prestats és com el valor afegit del programa de cooperació i de voluntariat de la UOC.

Hem xifrat aquest valor en 816.021,90 euros, és a dir, un 450% dels 180.627,71 euros de pressupost (la suma de l'aportació de la UOC, les aportacions de la comunitat i el finançament per a projectes propis). Dit d'altra manera, i tal com es representa en el següent gràfic, una inversió de 18 genera una activitat per valor de 82.

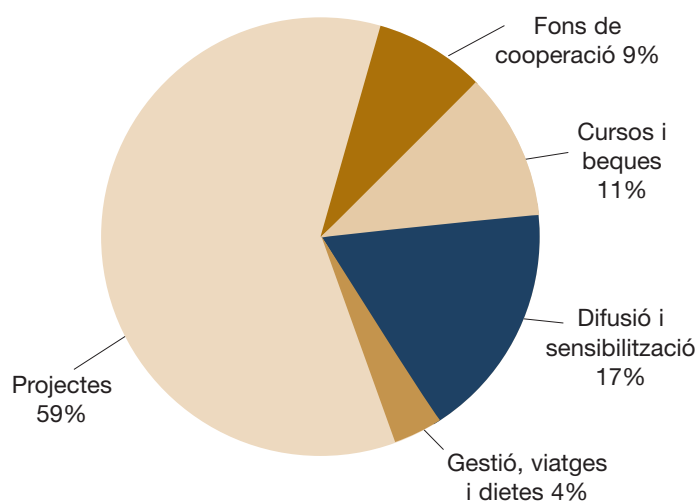

En aquesta valoració també és important analitzar la destinació d'aquest pressupost.

Pressupost per destinació

Projectes	160.993,66
Variació del fons de cooperació ³	20.175,32
Cursos i beques	24.600,00
Difusió	39.163,57
Gestió, viatges i dietes	8.485,54
Total	228.818,09

Distribució del pressupost 2005 per destinació

3 El concepte Variació del fons de cooperació correspon a la part del pressupost que no s'ha executat i que passa a l'any següent.

www.uoc.edu/cooperacio/memoria/uoc_cooperacio_2004_2005.pdf